

عنوان مقاله:

تمدن اسلامی متاثر از کلان روند توسعه ارتباطات مجازی و تکنولوژی‌های ارتباطی؛ فرصت‌ها، تهدیدها و چالش‌ها

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات میان رشته‌ای تمدنی انقلاب اسلامی، دوره 2، شماره 6 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 31

نویسنده‌گان:

سالار مرادی - استادیار گروه علوم سیاسی دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

اقدس پارسا بروجنی - دکتری جامعه شناسی دانشگاه فرهنگیان

علیرضا حاجی صادقیان نجف آبادی - دکتری ادیان و عرفان دانشگاه فرهنگیان

بهزاد حکیمی نیا - دانش آموخته دکتری جامعه شناسی دانشگاه شیراز، شیراز، ایران

خلاصه مقاله:

امروزه تمدن اسلامی به عنوان یکی از مهمترین تمدن‌های نوین از دوران گذشته در مواجهه با وضعیت نا مطمئن آینده قرار دارد. این تمدن با تجارب ارزشی چندین ساله در وضعیت فعلی با چالش‌های روبه رو است که می‌تواند تهدیدی برای آینده آن تلقی شود. در عین حال نیز با توجه به تحقیق کلان روندهایی مانند توسعه ارتباطات مجازی فرصت‌هایی را در پیش رو دارد. بر همین اساس هدف این پژوهش تحلیلی بر کلان روند توسعه ارتباطات مجازی و تمدن اسلامی است که در لای آن چالش‌ها، فرصت‌ها، تهدیدها نیز بررسی و شناسایی می‌شوند. در این پژوهش از روش کیفی استادی استفاده شده و داده‌های مورد استفاده شامل بهره‌گیری از آیات قرآن کریم، روایات و احادیث و همچنین تفسیرهای مرتبط با این آیات و روایات است. تحلیل داده‌ها بر اساس تحلیل محتوای این مفاهیم انجام شده است. یافته‌های نشان می‌دهد که با اشاره به آیات و روایات و رخدادهای صدر اسلام رویکرد تمدن اسلامی را می‌توان اینگونه ارزیابی کرد که تکنولوژی‌های ارتباطی را تا جایی پذیرد که ماهیت آموزه‌های تمدن اسلامی را مخدوش نکند. البته درصد آن نیز نیست که این تکنولوژی‌ها را در عرصه جامعه براندازد. با عنایت به اینکه تکنولوژی‌های ارتباطی که هم فرصت آور و هم تهدیدکننده هستند، تمدن سازان اسلامی درصد واکاوی فرصت‌هایی هستند که اینگونه تکنولوژی‌ها را در جامعه اسلامی به کار ببرند. به عنوان نتیجه باید گفت که جامعه اسلامی از حیث ظرفیت شناسی برای برپایی تمدن نوین اسلامی با مانعی روبه رو نیست؛ چرا که برای شکل گیری تمدنی جامع نیاز به وجود مبانی، بروز و ظهورات، فرآگیری جهانی و راهبری جهانی است که همه این عناصر یاد شده در اسلام وجود دارد. اما شرط تحقق این تمدن پیاده سازی ظرفیت‌های تبیین شده خواهد بود که باید در دو عرصه نظری و الگوهای عینی به تحقق برسد تا جامعه اسلامی بتواند به نقش خود در آینده نزدیک عمل کند.

کلمات کلیدی:

تمدن اسلامی، کلان روندها، توسعه ارتباطات مجازی، تکنولوژی‌های ارتباطی و اطلاعاتی

لينک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1974692>

